

Materiál na rokovanie

HSR SR 03. 04. 2023

bod 9

STANOVISKO

k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

1. Popis návrhu

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“) odstraňuje niektoré z nedostatkov v zákone, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe orgánov štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva. V návrhu zákona sa dopĺňajú kompetencie Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a regionálnych úradov verejného zdravotníctva v oblasti kozmetických výrobkov a v oblasti výživových doplnkov.

Návrh zákona precizuje právnu úpravu odbornej spôsobilosti v oblasti verejného zdravotníctva a v súlade s optimalizáciou procesov verejného zdravotníctva spresňuje osoby, ktoré musia mať odbornú spôsobilosť na jednotlivé odborné činnosti. V rámci optimalizácie procesov verejného zdravotníctva a zlepšovania podnikateľského prostredia sa návrhom zákona vypúšťa povinnosť zamestnávateľa predkladať príslušnému orgánu verejného zdravotníctva na posúdenie návrh na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb; táto povinnosť je nahradená oznamovacou povinnosťou zamestnávateľa 10 dní pred začatím odstraňovania azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb, ktorá nie je spoplatnená správnym poplatkom. Ďalej sa navrhuje vypustiť povinnosť predkladať orgánu verejného zdravotníctva na schválenie zotavovacie podujatie a ustanovuje sa pre organizátora tohto podujatia povinnosť príslušnému orgánu verejného zdravotníctva ho oznámiť. Organizátor je naďalej povinný dodržiavať na účel ochrany zdravia všetky povinnosti v tejto oblasti, avšak vypustením povinnosti predkladať žiadosť na schválenie dôjde k zníženiu administratívneho zaťaženia žiadateľov.

Návrhom zákona sa ďalej ustanovuje obmedzenie pre prevádzkovateľov solárií, aby služby zamerané na opaľovanie kože umelými UV žiaričmi neposkytovali osobám mladším ako 18 rokov.

2. Stanovisko KOZ SR

KOZ SR si uplatnila v medzirezortnom pripomienkovom konaní (ďalej len „MPK“) 19 pripomienok, z toho 12 bolo zásadných. KOZ SR aj po rozporovom konaní zotrváva na nasledujúcej **zásadnej pripomienke**, tak ako je uvedené aj vo vyhodnotení MPK:

„Pripomienkujúci subjekt neodstúpil od zásadnej pripomienky.“ Pripomienka je uplatnená na rokovaní Hospodárskej a sociálnej rady SR v rovnakom znení, ako bola uplatnená v MPK:

K bodu 100 (v MPK bod 112) – Zásadná pripomienka: - nesúhlas

V § 37 odsek 3 znie: „(3) Pri záťaži teplom podľa odseku 2 písm. c) a záťaži chladom je zamestnávateľ povinný zabezpečiť aj ďalšie opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov, ktoré sú ustanovené vo všeobecne záväznom právnom predpise vydanom podľa § 62 písm. r).“.

Žiadame doplniť: Zabezpečovanie opatrení pri nadmernej záťaži teplom a chladom pri práci je zamestnávateľ povinný po dohode so zástupcom zamestnancov upraviť vnútorným predpisom.

Odôvodnenie: Trváme na tom, aby zostala povinnosť zamestnávateľa vypracovať vnútorný predpis po dohode so zástupcami zamestnancov. Je to o to dôležitejšie, že novelizáciou vyhlášky MZ SR č. 99/2016 Z. z. sa oslabila pozícia zamestnanca z titulu záťaže teplom a chladom na pracovisku. Už v teraz, pri vydávaní predpisu je to boj zamestnávateľa a zamestnancov. Zamestnávatelia sa snažia opatrenia obchádzať ako sa dá, ale keď už nebudú mať povinnosti zo zákona, zamestnanec nebude absolútne chránený. V predpise si zástupcovia zamestnancov v súčasnosti môžu dohodnúť opatrenia z vyhlášky, ktoré im vyhovujú z hľadiska pracovných podmienok, pracovného prostredia, nosenia OOPP, pracovných činností, pracovného času, môžu si dohodnúť poskytovanie minerálnych vôd okrem pitnej vody a podobne.

KOZ SR predkladá na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady SR, nad rámec uplatnených pripomienok v medzirezortnom pripomienkovom konaní, nasledujúce obyčajné pripomienky k predloženému návrhu zákona:

Nad rámec predloženého návrhu zákona navrhujeme doplniť § 30f ods. 2: Navrhujeme doplniť § 30f ods. 2 nasledovne:

„Lekársky posudok o zdravotnej spôsobilosti na prácu obsahuje evidenčné číslo, údaje o zamestnávateľovi, a to obchodné meno, právnu formu a sídlo právnickej osoby alebo obchodné meno a miesto podnikania fyzickej osoby – podnikateľa; údaje o zamestnancovi alebo fyzickej osobe – podnikateľovi, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby, a to meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu bydliska, pracovné zaradenie, posudzovanú prácu, faktory práce a pracovného prostredia a kategóriu práce pre jednotlivé faktory práce a pracovného prostredia. Záver lekárskeho posudku o zdravotnej spôsobilosti na prácu znie:

- a) spôsobilý na výkon posudzovanej práce,
- b) spôsobilý na výkon posudzovanej práce s dočasným obmedzením,
- c) spôsobilý na výkon posudzovanej práce s trvalým obmedzením,
- d) dočasne nespôsobilý na výkon posudzovanej práce, alebo
- e) dlhodobo nespôsobilý na výkon posudzovanej práce, alebo
- f) dlhodobo nespôsobilý na výkon posudzovanej práce z dôvodu pracovného úrazu.“

Odôvodnenie: Navrhované vyplýva z aplikačnej praxe, v ktorej sa pravidelne stretávame s dopĺňaním záverov lekárskeho posudku na jednej strane (najmä pri výroku: „spôsobilý na výkon posudzovanej práce s dočasným obmedzením“), ako aj s odmietaním doplnenia záveru lekárskeho posudku: „dlhodobo nespôsobilý na výkon posudzovanej práce“ v prípade, ak je dôvodom dlhodobej nespôsobilosti pracovný úraz. Uvedené má vplyv na prípadné odstupné pre posudzovaného zamestnanca v prípade skončenia pracovného pomeru.

K bodu 85 - § 31a ods. 3: Nesúhlasíme s navrhnutým neúmerným predĺžovaním lehoty potrebnej na vypracovanie odborného stanoviska z prešetrenia pracovných podmienok a spôsobu práce posudzovanej osoby pri podozrení na chorobu z povolania zo strany príslušného Regionálneho úradu verejného zdravotníctva, z 30 dní až na 90 dní. Uvedené predĺženie lehoty môže predstavovať problém pre posudzované osoby, ktoré stratili zdravotnú spôsobilosť na výkon práce a sú v procese posudzovania choroby z povolania, alebo podozrenia na chorobu z povolania. Odstupné pri skončení pracovného pomeru z dôvodu zdravotnej nespôsobilosti na výkon práce bez priznanej choroby z povolania a skončení pracovného pomeru z dôvodu priznanej choroby z povolania je diametrálne odlišné.

K bodu 96 - § 32 ods. 4 a k bodu 98 - § 33 ods. 5 – k pojmu „zástupca zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci“: Navrhujeme zosúladiť pojmov v zákone č. 355/2007 Z. z. a zákone č. 124/2006 Z. z., keďže pojem „zástupca zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci“ nekorešponduje s pojmom zástupca zamestnancov pre bezpečnosť ukotvenom v zákone č. 124/2006 Z. z., rovnako chýba identifikácia, s ktorým zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť sa povolenie výnimky bude prerokovávať. Odporúčame nahradiť pojem „zástupca zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci“ pojmom „zástupcovia zamestnancov, vrátane príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť“.

K bodu 101 – vypustenie § 37 ods. 4: Snahu vypúšťať z legislatívy povinnosť vypracovávať (a predkladať na posúdenie príslušným Úradom verejného zdravotníctva) prevádzkové poriadky, pre rôzne faktory práce a pracovného prostredia, sledujeme už od roku 2020. Uvedená snaha môže mať za následok zníženie úrovne zabezpečenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zamestnancov, keďže súčasťou prevádzkového poriadku sú najmä opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov pri práci pri tom ktorom faktore práce a pracovného prostredia. Predkladanou zmenou legislatívy vypadne ukotvenie týchto opatrení, posudzovanie ich vhodnosti a dostatočnosti s čím nesúhlasíme.

K návrhu vyhlášky MZ SR o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci - § 4 ods. 4: Považujeme za nejednoznačné, že v § 4 ods. 4 sa uvádza, že „Postup a podrobnosti posúdenia fyzickej záťaže pri práci usmerní Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky.“ Nie je jasné akým ďalším právnym predpisom sa budú popis a podrobnosti upravovať.

K návrhu vyhlášky MZ SR o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci - § 5 Úroveň posúdenia fyzickej záťaže pri práci: Z právnej úpravy nie je jasné, kto bude posudzovanie fyzickej záťaže pri práci na jednotlivých úrovniach zabezpečovať. Teda, či to bude zamestnávateľ prostredníctvom pracovnej zdravotnej služby vo všetkých úrovniach, alebo po istú úroveň len zamestnávateľ, alebo sa stále vychádza z právnej úpravy v zákone č. 355/2007 Z. z. § 30 ods. 1 písm. b), podľa ktorého „zabezpečiť posúdenie zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia a na základe tohto posúdenia zabezpečiť vypracovanie písomného posudku o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou podľa § 30a ods. 3; zamestnávateľ zabezpečí posúdenie zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia a vypracovanie písomného posudku o riziku aj pri každej zmene pracovných podmienok, ktorá by mohla mať vplyv na mieru zdravotného rizika alebo

kategóriu práce z hľadiska zdravotného rizika“, a teda bude to povinnosť zamestnávateľa v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou.

K návrhu vyhlášky MZ SR o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, príloha č. 2 k vyhláške - Kontrolný list na identifikovanie zložiek zvýšenej fyzickej záťaže pri práci na prvej úrovni – zložka fyzickej záťaže č. 1 - Otázky a vyhodnotenie odpovedí „Je prítomné zdvíhanie, ukladanie alebo prenášanie bremena s hmotnosťou 3 kg a viac“: Nesúhlasíme s novou definíciou bremena a ručnej manipulácie s ním, ručná manipulácia s bremenom je prostredníctvom vyhlášky č. 281/2006 Z. z., definovaná ako: akékoľvek premiestňovanie alebo nesenie bremena vrátane ľudí a zvierat jedným zamestnancom alebo viacerými zamestnancami, jeho zdvíhanie, podopieranie, ukladanie, tlačenie, ťahanie alebo iné pohybovanie, ktoré z dôvodu vlastností bremena alebo nepriaznivých ergonomických faktorov predstavujú riziko poškodenia zdravia, najmä chrbtice zamestnancov. Tieto faktory súvisiace s rizikom poškodenia zdravia pri ručnej manipulácii s bremenami sú uvedené. Pričom minimálna hmotnosť materiálu, ktorý uvedená vyhláška považuje za bremeno nie je upravená.

Z nového návrhu právnej úpravy (vyhlášky o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci) nie je jednoznačne jasné, ako sa bude posudzovať materiál s hmotnosťou menej ako 3kg, a taktiež, ako sa bude posudzovať maximálna celozmenová hmotnosť za zmenu.

K návrhu vyhlášky MZ SR o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, príloha č. 3 k vyhláške - Kontrolné listy na orientačné hodnotenie zložiek fyzickej záťaže s kritériami na určenie akceptovateľného zdravotného rizika na druhej úrovni: Pracovné činnosti považujeme za nejednoznačne popísané tak, že v podstate nie je možné posúdiť, ako náročné takéto hodnotenie bude a či bude objektívne.

3. Závery a odporúčania

KOZ SR odporúča predložený návrh zákona na ďalšie legislatívne konanie po zapracovaní pripomienok.